

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **P. Ł.** ,
skazanego z art. 191 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2025 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 532 § 3 k.p.k.),
wniosku obrońcy skazanego
o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją
wyroku Sądu Okręgowego w Płocku
z dnia 14 sierpnia 2024 r., sygn. V Ka 634/23,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Gostyninie
z dnia 15 czerwca 2023 r., sygn. II K 164/20,

p o s t a n o w i ł:
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

W złożonej przez obrońcę skazanego P. Ł. kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 14 sierpnia 2024 r., sygn. V Ka 634/23, jej autorka sformułowała wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia oraz orzeczenia Sądu Rejonowego w Gostyninie z dnia 15 czerwca 2023 r., sygn. II K 164/20. W uzasadnieniu wniosku wskazała, że wykonanie ww. orzeczeń zależy od rozstrzygnięcia kasacji zaś kara pozbawienia wolności jest karą najdalej ingerującą w sferę praw i wolności obywatelskich, stąd zasadnym jest wstrzymanie jej wykonania do czasu rozstrzygnięcia kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego P. Ł. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Suspensywność zaskarżonego orzeczenia w postępowaniu kasacyjnym ma charakter wyjątkowy, jedynie w szczególnych przypadkach dopuszczalne jest wstrzymanie zaskarżonego kasacją rozstrzygnięcia. Wyrok posiadający atrybut prawomocności podlega bezzwłocznemu wykonaniu (art. 9 § 1 i 2 k.k.w.). Regulacja ta bazuje na przyjęciu, że rozstrzygnięcie to korzysta z domniemania prawidłowości (*res iudicata pro veritate habetur*). Z kolei implikacją tego założenia dla postępowania zainicjowanego wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia – którego przedmiot stanowi weryfikacja prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie, którym poddano kontroli wyrok sądu I-szej instancji – jest to, że wniesienie kasacji nie wstrzymuje w sposób automatyczny wykonania prawomocnego rozstrzygnięcia.

Przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie określa przesłanek skutkujących wstrzymaniem wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia (lub innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji). W judykaturze przyjmuje się jednak, że wstrzymanie wykonania orzeczenia możliwe jest w razie kumulatywnego zmaterializowania się dwóch kryteriów.

Po pierwsze chodzi o to, że ocena zarzutów wyartykułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia (dokonana, co wypada podkreślić, wyłącznie na potrzeby rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia i wydania rozstrzygnięcia o charakterze incydentalnym) pozwala już *prima facie* na stwierdzenie wysokiego prawdopodobieństwa ich zasadności oraz postawienia - w miarę kategoriycznej - prognozy co do możliwości uwzględnienia zarzutów kasacyjnych przez Sąd Najwyższy. Niezbędne jest więc ustalenie, że postawione orzeczeniu sądu odwoławczego zarzuty (i argumentacja zaprezentowana na ich poparcie) w kasacji dają asumpt do przyjęcia poglądu o ewidentnej, niejako "rzucającej się w oczy" wadliwości zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego. Po wtóre zaś, konieczne jest wykazanie przez autora wniosku, że dalsze wykonywanie orzeczenia mogłoby wywołać wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki dla skazanego.

Przy analizie potrzeby wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia w związku z wniesieniem kasacji posiłkowo należy posługiwać się także rezultatem oceny, czy ewentualne wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia zarzutu bądź zarzutów sformułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia doprowadziłoby do wydania przez najwyższą instancję sądową orzeczenia skutkującego potrzebą odstąpienia od dalszego wykonywania wobec skazanego orzeczonej w stosunku do niego kary (czy środka karnego). Nie w każdym bowiem przypadku stwierdzenia istnienia wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia zarzutów kasacyjnych nieodzowne stanie się wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia - także z uwagi na uwarunkowania wynikające z innych zaszłości współkształtujących aktualny status prawny skazanego w płaszczyźnie wykonywania orzeczonych wobec niego (innych) kar.

Nie przesądzając obecnie treści rozstrzygnięcia, które po merytorycznym rozpoznaniu kasacji zapadnie w niniejszej sprawie i finalnej oceny zaprezentowanych w niej zarzutów, należy stwierdzić, że zupełnie wstępna analiza zarzutów postawionych w kasacji obrońcy skazanego – dokonana przez Sąd Najwyższy jedynie w ograniczonym zakresie, bo tylko w płaszczyźnie niezbędnej dla rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia i wyłącznie na użytek rozpoznania tego wniosku – nie upoważnia do wyrażenia poglądu, iżby zarzuty te były zasadne w stopniu oczywistym ("rzucającym się w oczy") czy formułowania stanowczej prognozy o istnieniu szczególnie wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia tych zarzutów w wyniku rozpoznania kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego. Tymczasem – jak już powiedziano wyżej – to wyłącznie stwierdzenie zaistnienia tych okoliczności otwiera drogę do rozważenia potrzeby wstrzymania wykonania orzeczenia zaskarżonego kasacją.

Należy przy tym zwrócić uwagę na to, że obrońca skazanego formułując wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego rozstrzygnięcia wskazuje głównie na okoliczność wymierzenia skazanemu kary pozbawienia wolności będącej niewątpliwie „karą najdalej ingerującą w sferę praw i wolności obywatelskich”, której wdrożenie do wykonania - przed rozpoznaniem kasacji - mogłoby spowodować dla skazanego ewentualne skutki, których jednak nie wskazuje. Samo zaś pozbawienie

wolności jest konsekwencją wydania prawomocnego wyroku skazującego wobec popełnienia przez P. Ł. przypisanych mu przestępstw.

Sumując należy zatem stwierdzić, że brak było jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia sformułowanego w kasacji obrońcy skazanego wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku.

[J.J.]

[a.ł.]